

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, Podzáhradná u. 8, 947 01 Hurbanovo, katedra.tortenelem@gmail.com

1. FORDULÓ – A TÖRÖKÖK MUMUSA, HUNYADI JÁNOS – MEGOLDÓKULCS

1) Az oszmán birodalom árnyékában

(12 pont)

	válaszok			
A	A Kottaner Ilona	B Erzsébet királyné	C Garai László nádor	D Jagelló I. Ulászló
B	A királyné megbízta udvarhölgyét, hogy lopja el a Szent Koronát Visegrádról			
C	15 éves volt I. Ulászló király			
D	1440			
E	A későbbi V. László, aki Komáromban született			
F	Postumus – Utószülött			
G	D – vagyis Jagelló Ulászló lesz az, akinek Hunyadi a segítője lesz			
H	A polgárháború legjelentősebb csatája a bátaszéki lesz			

2) Felfelé a ranglétrán

(18 pont)

	válaszok
1	1409-ben Luxemburgi Zsigmond adta ki, a család megkapta Hunyad birtokot.
2	1426-ban Lazarevics István udvarában ismerkedik meg Szilágyi Lászlóval.
3	1439-ben Habsburg Albert nevezi ki Hunyadi Jánost és ifjabbik Jánost erre a posztra.
4	1441-ben I. Ulászló nevezte ki Hunyadi Jánost és Újlaky Miklóst erdélyi vajdának.
5	1444-ben Brankovics György birtokainak egy részét kapta meg, köztük Debrecen is.
6	1446-ban a rendek választották kormányzóvá, mert a király még fiatalos volt.

3) Ezt rendesen összekevertük...

(16 pont)

A – **familiáris** – a középkori Magyarországon meghonosodott kapcsolat, egyfajta hűbéri függés, de a **vazallus hűbérura bővebb családtagjának is tekinthető**.

B – **huszita harcmodor** – A 15. században Husz János követői modernizálták és egyúttal elavulttá tették a középkori hadviselést. A lovagi háborúskodás háttérbe szorult, megjelentek a tűzfegyverek, a szekérvár, amelyek hatékonysága mellett a nem nemesi katonáskodók is fontos szerepet kaptak.

C – **végvárrendszer** – Magyarország déli határvidékén Zsigmond idejétől kiépülő védelmi vonal, amelynek feladata az oszmán terjeszkedés megállítása volt. A végvárak irányítása egy idő után egy személy irányítása alá került.

D – **déli harangszó** – a nándorfehérvári csatához kapcsolt esemény, miszerint III. Callixtus pápa elrendelte Európában, hogy ezzel is imádkozzanak a várvédőkért. Sok helyre viszont a győzelem hírével együtt jutott el az imabulla.

4) Segítség, kortársak!

(12 pont)

A	Ján Jiskra (Giskra) – cseh zsoldosvezér, aki két évtizeden át tartotta kezében a Felvidék fontosabb várait és sikeresen állt ellen Hunyadi seregeinek is. Később Mátyás zsoldjába áll.
B	Giuliano Cesarini – olasz pápai követ, akinek a hatására I. Ulászló felrúgja a törökkel kötött békét és Hunyadival együtt támadást indít. A várnai csatában maga Cesarini is elesik.
C	Brankovics György – szerb despota, aki a török és magyar hatalom közötti hintapolitikával akarta fenntartani hatalmát, ez részéről is nagy áldozatokba került. Egy alkalommal magát Hunyadit is fogságban tartotta, de nem adta ki a töröknek.
D	Kapisztrán János – ferences szerzetes, aki a török elleni háború idején keresztes sereget toborzott Nándorfehérvár felmentésére. A török visszaverésében is fontos szerepet játszott, de ősszel a járvány áldozata lett maga is.
E	Ozorai Pipo / Filippo Scolari – olasz származású kereskedő, akiről kiderült, nagyon jó szervező és katona. Akár Hunyadi példaképe is lehet, az ő szolgálatában kezdte pályafutását, Pipo maga is fokozatosan emelkedett a ranglétrán.
F	Filippo Maria Visconti – Milano uralkodója Hunyadi János idején. A fiatal János nála töltött pár évet az 1430-as évek elején, eltanulva az itáliai harcászat legjobb elemeit.

5) Hunyadi csatáiról szűkszavúan

(10 pont)

A hosszú hadjárat	1, 5
A várnai csata	11, 7, 8, 10
A rigómezei csata	3, 9
Nándorfehérvár ostroma	2, 4, 6